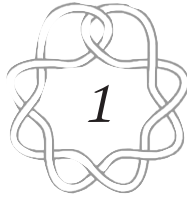

Deborah Harkness

De schaduw van de nacht

We kwamen aan in een onbetamelijke wirwar van heks en vampier. Matthew lag onder me, met zijn lange ledematen in een vreemde, hachelijke hoek gevouwen; een groot boek zat tussen ons in geklemd. We kwamen met zo'n bons neer dat het zilveren beeldje uit mijn hand schoot en over de vloer vloog.

'Zijn we er?' Ik hield mijn ogen stijf dicht voor het geval we nog steeds in Sarahs hopschuur in het eenentwintigste-eeuwse New York waren en niet in het zestiende-eeuwse Oxfordshire.

'Doe je ogen maar open, Diana, dan kun je 't zelf zien.'

Koele lippen streken vederlicht over mijn wangen en er klonk een zacht gegrinnik. Ogen in de kleur van een stormachtige zee keken in die van mij, vanuit zo'n bleek gezicht dat het alleen maar van een vampier kon zijn. Matthew streek met zijn handen over zijn nek en schouders. 'Alles goed?'

Na zo'n verre reis naar Matthews verleden voelde mijn lijf aan alsof het op een zuchtje wind zou worden weggeblazen. Heel anders dan na onze korte tijdreissessies vanuit mijn tantes huis, toen had ik daar niets van gevoeld.

'Ja, prima. En jij?'

'Opgelucht.' Matthew liet zijn hoofd met een zacht plofje op de vloerplanken vallen.

Mijn ogen wenden aan het schemerlicht. Ik onderscheidde een robuust bed, een kleine tafel, smalle banken en een enkele stoel. Tussen de houtbewerkte pijlers van het hemelbed was een doorgang die op een ander vertrek uitkwam. Daaruit scheen licht dat een misvormde, goudkleurige driehoek op de beddensprei en vloer wierp. De muren van de kamer hadden dezelfde smaakvolle, goudgerande lambrisering die ik me herinnerde van de paar keren dat ik in Matthews hedendaagse huis in Woodstock was geweest. Ik keek omhoog en zag het sierlijke pleisterwerk op het plafond, de hoekpanelen waren verzonken

en op elke insnijding knipoogde een kleurige, rood-witte Tudorroos met vergulde rand.

‘Toen het huis werd gebouwd kon ik niet om die rozen heen,’ merkte Matthew droogjes op. ‘Ik vind ze verschrikkelijk. Bij de eerste de beste gelegenheid schilderen we ze allemaal wit.’

Opeens glimlachte ik opgetogen. ‘Ik heb het echt klaargespeeld. Ik heb het niet verprutst, we zijn niet op een plek als Monticello of ergens anders beland, of...’

‘Nee,’ zei hij met een glimlach, ‘je hebt het schitterend gedaan. Welkom in het Engeland van Elizabeth.’

Mijn hart zinderde. Voor het eerst van mijn leven was ik absoluut in de wolken dat ik een heks was. Als historicus bestudeerde ik het verleden. Maar omdat ik een heks was, kon ik er ook letterlijk naartoe. We waren in 1590 aanbeland zodat ik onderwezen kon worden in de verloren kunst der magie, maar hier was nog zo veel meer te leren. Ik boog mijn hoofd voor een feestelijke kus, maar ik hoorde een deur opengaan en hield me in.

Matthew legde een vinger op mijn mond. Hij draaide zijn hoofd een beetje en sperde zijn neus open, maar ontspande zich toen hij begreep wie er in de kamer naast ons was, waar ik een licht geruis hoorde. Matthew pakte het boek en mij in een enkel, soepel gebaar op, nam me bij de hand en leidde me naar de deur.

In de kamer stond een man bij een tafel die bezaaid lag met brieven. Hij was van middelbare lengte, goed gebouwd, droeg dure maatkleding en had een verwarde bos bruin haar. Hij neuriede een onbekend deuntje waar hij zo nu en dan een paar woorden doorheen gooide, zo zachtjes dat ik ze niet kon verstaan.

Matthew keek eerst geschokt, maar toen krulde hij zijn lippen in een liefdevol glimlachje.

‘Waar ben je nou echt, mijn eigen lieve Matt?’ De man hield een bladzijde tegen het licht. In een flits kneep Matthew zijn ogen samen en zijn blijdschap maakte plaats voor ongenoegen.

‘Zoek je soms iets, Kit?’

Bij het horen van Matthews woorden liet de jongeman het vel papier op de tafel vallen. Hij draaide zich met een ruk om, zijn gezicht lichtte vol vreugde op.

Ik had dat gezicht eerder gezien: op mijn paperback van Christopher Marlowes *De Jood van Malta*.

‘Matt! Pierre zei dat je in Chester was en het misschien niet redde om thuis te komen. Maar ik wist dat je onze jaarlijkse bijeenkomst niet zou overslaan.’

De woorden kwamen me bekend voor, maar werden in een vreemde cadans uitgesproken. Ik moest me concentreren op wat hij zei om hem te kunnen verstaan. Het Engels uit de tijd van Elizabeth klonk niet zoals het Engels dat ik had geleerd, noch was het zo gemakkelijk te verstaan als ik op basis van mijn kennis van Shakespeares toneelstukken had gehoopt.

‘Waar is je baard? Ben je ziek geweest?’ Marlowes ogen flitsten even op toen hij mij in het oog kreeg. Hij duwde volhardend tegen me aan, waarin ik hem onmiskenbaar als een demon herkende.

Ik onderdrukte de neiging om op een van Engeland's grootste toneelschrijvers af te stormen, hem de hand te schudden en met vragen te bestoken. Nu hij pal voor me stond, schoot het beetje informatie dat ik over hem wist door mijn hoofd. Was er in 1590 ooit een toneelstuk van hem opgevoerd? Hoe oud was hij eigenlijk? Jonger dan Matthew en ik, dat was een ding dat zeker was. Marlowe kon nog geen dertig zijn. Ik glimlachte hartelijk naar hem.

‘Waar heb je dat in hemelsnaam gevonden?’ Marlowe wees naar mij en uit zijn stem sprak een en al minachting.

Ik keek achter me en verwachtte een oerlelijk kunstwerk te zien. Maar daar was enkel een lege ruimte.

Hij bedoelde mij. De glimlach bestierf op mijn lippen.

‘Rustig aan, Kit,’ zei Matthew met een boze blik.

Marlowe haalde bij de terechtwijzing zijn schouders op. ‘Maakt niet uit. Haal je hart maar aan haar op voordat de anderen er zijn, als je dan zo nodig moet. George is hier natuurlijk al een poosje, hij doet zich te goed aan je voedsel en leest je boeken. Hij heeft nog altijd geen wel-doener en zijn naam is geen cent waard.’

‘George mag zich hier te goed doen aan alles wat ik heb, Kit.’ Matthew hield zijn blik op de jongeman gevestigd, zijn gezicht was uitdrukkingsloos terwijl hij onze in elkaar gevlochten vingers naar zijn mond bracht. ‘Diana, dit is mijn dierbare vriend Christopher Marlowe.’

Nu Matthew me aan Marlowe voorstelde, kreeg hij de gelegenheid me openlijker te bekijken. Hij nam me van top tot teen op, terwijl hij steeds opdringeriger tegen me aan duwde naarmate hij met zijn trage inspectie vorderde. Het was overduidelijk dat de jongeman me verachtte, maar zijn jaloezie lag dieper verborgen. Marlowe was absoluut verliefd op mijn echtgenoot. Dat had ik al vermoed toen ik in Madison met mijn vingers over diens inscriptie in Matthews exemplaar van *Doctor Faustus* had gestreken.

‘Ik had geen idee dat er in Woodstock een hoerentent was die zich in extra lange vrouwen specialiseerde. Meestal kom je met delicate en aantrekkelijke hoeren thuis, Matthew. Maar deze kun je zonder meer een amazone noemen.’ Kit snoof, keek achterom naar de warboel van papieren waarmee het tafelblad bezaaid lag. ‘De laatste berichten waren dat je voor zaken naar het noorden ging, en niet om je te verlustigen. Waar heb je in hemelsnaam de tijd vandaan gehaald om je van haar diensten te verzekeren?’

‘Ongelooflijk, Kit, aan jou is ook geen genegenheid besteed,’ teemde Matthew. In zijn stem lag een waarschuwendende ondertoon. Maar die ontging Marlowe, ogenschijnlijk verdiept in de brieven, en hij snoof meesmuilend. Matthew hield mijn vingers nog steviger vast.

‘Is Diana haar echte naam of heeft ze die aangenomen om voor de klanten haar allure wat op te krikken? Misschien past er wel een blote rechterborst bij, of een pijl en boog,’ opperde Marlowe terwijl hij een vel papier oppakte. ‘Weet je nog die keer dat Blackfriars Bess eiste dat we haar Aphrodite noemden voordat we mochten...’

‘Diana is mijn vrouw.’ Matthew had mijn hand losgelaten en stond niet langer naast me, maar had Marlowe nu bij de kraag gevat.

‘Nee.’ Kits gezicht stond geschrokken.

‘Ja. Dat betekent dat zij de vrouw des huizes is, ze mijn naam draagt en onder mijn bescherming valt. Met dat alles bij elkaar – en uiteraard ook in het licht van onze langdurige vriendschap – komt er van nu af aan geen enkel woord van kritiek over je lippen, of ook maar een fluis-tering over haar integriteit.’

Ik boog mijn vingers om het gevoel erin terug te krijgen. Door Matthews woedende greep had de ring aan de ringvinger van mijn linkerhand in het vlees gesneden en nu zat daar een lichtrode plek. De diamant was niet in facetten geslepen, maar in de kern ving hij het warme licht van het vuur op. De ring was een onverwacht geschenk geweest van Matthews moeder, Ysabeau. Uren geleden – eeuwen geleden? toekomstige eeuwen? – had Matthew de woorden van de oude huwelijks-ceremonie uitgesproken en de diamant over mijn vingerkootjes geschoven.

Twee vampiers kwamen met rinkelende schalen de kamer in. Een van hen was een tengere man met een expressief gezicht, een verweerde, hazelnootbruine huid, zwart haar en zwarte ogen. Hij droeg een karaf wijn en een bokaal, de steel ervan had de vorm van een dolfin en het glas zelf balanceerde op de staart. De andere was een broodmagere vrouw met een schotel met brood en kaas in haar handen.

‘Maar... u bent thuis, *milord*,’ zei de man, duidelijk in de war. Vreemd genoeg kon ik hem beter verstaan omdat hij een Frans accent had. ‘Donderdag zei de boodschapper nog...’

‘Mijn plannen zijn veranderd, Pierre.’

Matthew wendde zich tot de vrouw. ‘De bezittingen van mijn vrouw zijn tijdens de reis verloren gegaan, Françoise, en de kleren die ze aanhad waren zo smerig dat ik ze heb verbrand.’ Hij vertelde de leugen met een stalen gezicht. Geen van de vampiers noch Kit leek overtuigd.

‘Uw vrouw?’ herhaalde Françoise met hetzelfde Franse accent als dat van Pierre. ‘Maar ze is een h...’

‘Heetbloedige.’ Matthew maakte het woord voor haar af en plukte de bokaal van het dienblad. ‘Zeg tegen Charles dat we er een eter bij hebben. Diana is een tijdje niet lekker geweest en moet op doktersadvies vers vlees en verse vis eten. Iemand moet naar de markt, Pierre.’

Pierre knipperde met zijn ogen. ‘Ja, *milord*.’

‘En ze moet kleren hebben,’ merkte Françoise op, me afkeurend opnemend. Toen Matthew knikte, verdween ze en Pierre liep achter haar aan.

‘Wat is er met je haar gebeurd?’ Matthew veegde een krul uit mijn gezicht.

Ik stak mijn handen omhoog. Vreemd genoeg had ik nu springerige, goudkleurige lokken tot op mijn middel. De laatste keer dat mijn haar volkomen zijn eigen gang was gegaan, was op de universiteit geweest, toen ik in een *Hamlet*-productie Ophelia speelde. Toen was die onnatuurlijk snelle groei geen goed teken geweest, en de kleurverandering evenmin. Dus dat betekende problemen. Tijdens onze reis naar het verleden was de heks in me ontwaakt.

‘O, nee,’ mompelde ik terwijl ik het probeerde glad te strijken.

Onmogelijk te zeggen welke magie er nog meer was ontketend. In de weken nadat ik Matthew had leren kennen waren allerlei onverwachte krachten naar de oppervlakte komen borrelen. Geen ervan wist ik in toom te houden.

Vampiers hadden misschien de adrenalinegeur geroken, en de opvlammende angst toen het besef tot me doordrong, of ze hadden de muziek van mijn bloed gehoord. Maar demonen als Kit konden aanvoelen dat mijn heksenenergie was toegenomen.

‘Christene zielen.’ Marlowe trok een kwaadaardige grijns. Je hebt een heks mee naar huis genomen. Wat heeft zij voor akeligs uitgespookt?’

‘Laat zitten, Kit. Het is jouw zorg niet,’ zei Matthew autoritair, en

hij beroerde met zijn vingers zachtjes mijn haar. 'Maak je geen zorgen, *mon coeur*. Het komt vast door uitputting.'

Mijn zesde zintuig flakkerde protesterend open. Deze metamorfose kon niet door een simpele vermoedheid worden verklaard. Ik was als heks geboren en wist nog steeds niet hoe ver de krachten reikten die ik van mijn voorouders had meegekregen. Zelfs mijn tante Sarah en haar partner, Emily Mather – beiden heks – wisten niet precies welke macht ik had en hoe ik die het beste onder controle kon krijgen. Matthew had met wetenschappelijke testen de genetische eigenschappen van mijn magie in mijn bloed blootgelegd, maar dat zei niets over het moment en de wijze waarop die aan de oppervlakte zouden komen.

Voor ik me verder zorgen kon maken, kwam Françoise terug met iets wat leek op een maasnaald en een mond vol spelden. Bovendien had ze fluweel, wol en linnen bij zich. Er staken magere, bruine benen onder de stapel uit, wat erop duidde dat Pierre daar ergens binnenin begraven was.

'Waar zijn die voor?' vroeg ik wantrouwig en ik wees naar de spelden.

'Om madame mee aan te kleden, natuurlijk.' Françoise plukte een dofbruin, op een meelbaal lijkend kledingstuk van de stapel kleren. Het leek me niet iets waarmee ik voor de dag kon komen, maar ik wist zo weinig van de elizabethaanse mode dat ik aan haar genade was overgeleverd.

'Ga naar beneden, daar hoor je thuis, Kit,' zei Matthew tegen zijn vriend. 'Wij komen straks ook. En mondje dicht. Dit is mijn verhaal, niet het jouwe.'

'Wat jij wilt, Matthew.' Marlowe trok aan de zoom van zijn *mulberry*-wambuis. Met het nonchalante gebaar verdoezelde hij zijn trillende handen en hij maakte een spottend buiginkje. Met de kortaangebonden beweging erkende hij Matthews bevel, maar stak er tegelijk de draak mee.

Toen de demon was verdwenen, drapeerde Françoise de zak over een bank. Ze draaide mij om mijn as, terwijl ze mijn figuur in zich opnam om de beste aanvalstactiek te bepalen. Met een geërgerde zucht begon ze me aan te kleden.

Matthew liep naar de tafel, zijn aandacht werd getrokken door de over het blad verspreide stapels papier. Hij opende een keurig opgevouwen, rechthoekig pakje dat met een druppel rozeachtige was was verzegeld, zijn blik schoot over het kleine handschrift.

'*Dieu*. Helemaal vergeten. Pierre!'

‘Milord?’ Diep van onder de stoffen klonk een gedempte stem.

‘Leg dat weg en vertel me hoe het zit met de recentste klacht van lady Cromwell.’ Matthew behandelde Pierre en Françoise met een mij onbekende mengeling van ongedwongenheid en gezag. Als je hier op deze manier met bedienden omging, zou het wel even duren voordat ik het onder de knie had.

De twee stonden bij het vuur te mompelen terwijl er stof om me heen werd gedrapeerd, die werd afgespeld en waar iets toonbaars van werd gemaakt. Françoise klakte met haar tong toen ze mijn ene oorbel van gedraaide gouden draden met juwelen zag, die vroeger van Ysabeau was geweest. Evenals Matthews exemplaar van *Doctor Faustus* en het kleine zilveren beeldje van Diana was de oorbel een van de voorwerpen die ons naar exact dit verleden hadden helpen terugkeren. Françoise rommelde in een kast en vond zomaar het andere exemplaar. Nu mijn sieraden geregeld waren, schoof ze dikke kousen over mijn knie en zette die met felrode linten vast.

‘Volgens mij is het zo wel klaar,’ zei ik, popelend om naar beneden te gaan en met ons bezoek aan de zestiende eeuw te beginnen. Boeken lezen over het verleden was niet hetzelfde als erin rondlopen, dat hadden mijn korte interactie met Françoise en de spoedcursus in kleding uit die periode wel bewezen.

Matthew keek naar hoe ik eruitzag. ‘Voorlopig moet ze het er maar mee doen.’

‘Dat is haar graden ook. Sober, beter dat ze niet opvalt,’ zei Françoise, ‘en voor een heks hoort dat ook in dit huishouden.’

Matthew negeerde Françoises opmerking en wendde zich tot mij. ‘Voor we naar beneden gaan, Diana: let op je woorden. Kit is een demon en George weet dat ik een vampier ben, maar zelfs de ruimdenkendste schepsels staan wantrouwig tegenover iets nieuws en anders.’

In de grote hal beneden wenste ik George, Matthews straatarme en beschermheerloze vriend, een formele en, dacht ik, fatsoenlijke elizabethaanse goedenavond.

‘Spreekt dat mens Engels?’ bracht George hijgend uit, terwijl hij een ronde bril opzette en zijn blauwe ogen zo ver opensperde dat ze aan een kikker deden denken. Hij zette zijn andere hand op zijn heup in een pose die ik voor het laatst had gezien op een geschilderde miniatuur in het Victoria & Albert Museum.

‘Ze komt uit Chester,’ zei Matthew vlug.

George keek sceptisch. Klaarblijkelijk was het feit dat ik uit de wildernis van noordelijk Engeland kwam geen afdoende verklaring voor

mijn merkwaardige Engels. Matthew had een zachter accent gekregen, dat beter bij de cadans en het timbre van die periode paste, maar dat van mij bleef onmiskenbaar modern en Amerikaans.

‘Ze is een heks,’ zei Kit, hem corrigerend, en hij nam een slokje wijn.

‘Echt waar?’ George bekeek me met hernieuwde belangstelling. Ik voelde geen duwtjes die erop duiden dat deze man een demon was, geen heksachtige tintelingen en evenmin de ijsskoude afdruk van een vampierblik. George was doodgewoon een warmbloedig mens, en zo te zien van middelbare leeftijd en vermoeid, alsof het leven hem nu al had uitgeput. ‘Maar jij houdt net zomin van heksen als Kit, Matthew. Dat onderwerp is taboe voor jou. Toen ik een gedicht over Hecate wilde schrijven, zei je tegen me...’

‘Deze vind ik leuk. Zo leuk dat ik met haar ben getrouwd,’ zei Matthew, hem onderbrekend, en hij drukte een ferme kus op mijn lippen om zijn woorden kracht bij te zetten.

‘Met haar getrouwd!’ George keek naar Kit. Hij schraapte zijn keel. ‘Dus er zijn twee onverwachte blijde gebeurtenissen: je hebt je zaken toch niet laten sloffen zoals Pierre dacht en je bent met een echtgenote bij ons teruggekeerd. Gefeliciteerd.’ Hij zei het op gewichtige toon, die me aan een afstudeerpraatje deed denken, en ik onderdrukte een glimlach. George straalde naar me terug en boog. ‘Ik ben George Chapman, meesteres Roydon.’

Zijn naam kwam me bekend voor. Ik bladerde door de ratjetoe aan kennis in mijn geschiedkundige brein. Chapman was geen alchemist – dat was mijn onderzoeksspecialisme – en ik trof zijn naam niet aan in de annalen die aan dat geheimzinnige onderwerp gewijd waren. Als ik het me goed herinnerde, was hij een schrijver, net als Marlowe.

Na het kennismakingsritueel stemde Matthew ermee in om enkele ogenblikken met zijn gasten bij het vuur te gaan zitten. Daar spraken de mannen over politiek. George deed zijn best om me bij het gesprek te betrekken door me te vragen hoe het met de wegen en het weer gesteld was. Ik zei zo weinig mogelijk en probeerde goed op subtiele gebaren en woordkeuze te letten zodat ik voor iemand uit het elizabethaanse tijdperk kon doorgaan. George vond het heerlijk dat ik zo aandachtig luisterde en hij trakteerde me op een lange verhandeling over zijn laatste literaire zielenroerselen. Kit, die er niet van hield om de tweede viool te spelen, maakte een einde aan zijn betoog door hardop uit zijn laatste versie van *Doctor Faustus* voor te lezen.

‘Zie dit maar als een proefoptreden voor vrienden,’ zei de demon met fonkelende ogen, ‘voor de echte voorstelling later.’

‘Niet nu, Kit. Het is ver na middernacht en Diana is moe van de reis,’ zei Matthew terwijl hij me overeind trok.

Kit keek ons na toen we de kamer uit liepen. Hij wist dat we iets verborgen, steeds als ik me in het gesprek mengde ging hij grif op elke vreemde zinswending in en hij zweeg verdacht nadenkend toen Matthew zich niet meer kon herinneren waar hij zijn eigen luit had opgeborgen.

Vóór ons vertrek uit Madison had Matthew me al gewaarschuwd dat Kit extreem gevoelig was, zelfs voor een demon. Ik vroeg me af hoe lang het zou duren voordat Marlowe zou ontdekken wat ons geheim was. Binnen een paar uur zou ik daar antwoord op krijgen.

De volgende ochtend lagen we in het warme kuiltje van ons bed te praten terwijl het huishouden druk in de weer was.

Eerst wilde Matthew mijn vragen over Kit (een schoenmakerszoon, zo bleek) en George (die tot mijn verbazing niet veel ouder bleek dan Marlowe) wel beantwoorden. Maar toen ik begon over de praktische zaken van het bestieren van een huishouden en hoe een vrouw zich moest gedragen, verveelde het hem al snel.

‘En wat moet ik aantrekken?’ vroeg ik, in een poging hem te betrekken bij de zorgen die me op dat moment bezighielden.

‘Volgens mij hebben getrouwde vrouwen in bed geen kleren nodig,’ zei Matthew terwijl hij aan mijn nachtopon van fijn linnen plukte. Hij maakte de kraag met ruches open en wilde net een kus onder mijn oor planten om me van zijn zienswijze te overtuigen, toen iemand de bedgordijnen opentrok. Ik kneep mijn ogen dicht tegen het felle zonlicht.

‘En?’ vroeg Marlowe op dwingende toon.

Een tweede demon, met een donker voorkomen, gluurde over Marlowes schouder. Met zijn tengere bouw en spitse kin, die werd geaccentueerd door een even puntige, kastanjebruine baard, leek hij op een montere kabouter. Klaarblijkelijk had zijn haar in geen weken een kam gezien. Ik pakte de voorkant van mijn nachtopon vast, me er maar al te goed van bewust hoe doorzichtig die was en dat ik geen ondergoed aanhad.

‘Je hebt meester Whites tekeningen van Roanoke gezien, Kit. De heks lijkt helemaal niet op de oorspronkelijke bevolking van Virginia,’ zei de onbekende demon teleurgesteld. Nu pas ontdekte hij Matthew, die hem nijdig aanstaarde. ‘O. Goedemorgen, Matthew. Mag ik je passer lenen? Ik beloof je dat ik hem deze keer niet meeneem naar de rivier.’

‘Ze moet wel uit de Nieuwe Wereld komen, en anders uit Afrika,’